

Iki talañ / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Iki talañ / satiriki hekaýa IKI TALAÑ

Ykbalyň keç gelip, maňlaýyň şor bolsa, ähli zat tersine bolar eken. Hemiseler «Iki göç-de bir talañ» diýerdiler welin, men-ä bir göçmäňkäm, iki gezek talandym oturyberdim.

Eý-ho-ho, o nähili beýle boldy diýyäňizmi? Ynha, onuň beýlesi.

...Sehde, ýaňy bir kitaba kellämi gyzdyryp «işläp» otyrdym.

Naçalnik geldi-de:

– Sen, han ogul, profkomyň ýanyna bir girip çyk, onuň seni gaty göresi gelipdir – diýip, elimdäki kitaby kakyp aldy.

Allaniçigsi boldum. Hýý, ýaglyja käyinji ýagyrnyma doñdurarlar-ow. Bu-da ýemek bolar öñküleň üstüne. Ýeri, göz agyrysy ýaly bolup, nireden geldiň diýsene?! Bardym, ýeňsämi tüňnerdip, profkomyň ýanyna.

– Soltan Durdywna, salawmaleýkim!

Ol meniň salamyma jogap gaytarmalydyram öýtmedi. Başga perdeden gopdy.

– Zähmet adamsyna şöhrat! Olar barada alada etmeklik biziň jana-jan borjumyz. Siz köplere görelde görkezýäňiz...

Zaňňaryň kesä çekisini görýäňmi köpbilmiş-dä. Ho-o, beýleden aýlanan bolýa. Näme diýjek bolsaň, diý-de dyn-da. Ýok, gyzmalyk etmäýin. Bular ýaly ýagdaýda, gowusy, sesiňi çykarmazlyk. Dikleşmeli bolsa heran-haçanam ýetişerin-le. Zat diýmänim gowy bolupdyr. O görgüliň gara çyny eken.

– Hawa, şoň üçinem biz Sizi Gara deňziň gyrasyna dynç almaga ibermekçi – diýip, ol öñündäki baslygyşyp ýatan kagyzlary gyzyl dörjük etdi.

Dur, dur! Bular şeýdip menden dynjak bolýan bolaýmasynlar.

Başa barmaz, pyrryldagyňyz. Bu wagt tünegiňden çykar ýaly däl, dünýe durşuna goh. Bolmanda-da, öñki-öñkülik bolanda biz ýaly ýeňiýoluga Gara deňiz ýetdireshi ýokdy. Her zat etmeli welin, tilki sapalagyny atyp sypmaly.

– Soltan Durdyýewna, minnetdar, ýone, neme...

– Ýok, ýok, bahana gözlemäň, putýowkany köýdürüp bolmaz. Hökman gitmeli borsuñyz. Onsoňam Siz bir sallah adam. Belki... Düşnükli. Ýone profsoýuz bu putýowkany maňa hormat hökmünde berýärmiňkä ýa-da jeza? Aý, her näme-de bolanda, indi bulardan maňa sypma ýok. Ahyry yrty. Hatda ýol biledime-de kömek etdiler.

Uçaryň ýanynda menziliň manysy barmy. Hut şol günüň ertesi agzyny ak köpürjik edip çyrpynyşyp ýatan Gara deňziň gyrasynda gögerdim. Baýyr ýaly bolşup gelýän mähnet-mähney gomlar meniň howumy basdy. Hernä, bu ýagdaý uzaga çekmedi. Deňiz derrew ynjaldy. Baý, pöwhä atyp suwa düşdüm-ä. Başlyklaň her ýyl kurort diýip eňmesi bardy welin, bir emmajygy bar eken-ow, asyl bu ýeri jennet oguşýan. Sag-aman yzyma dolananymdan soň profkomyň başlygyna bir taňryýalkasyn aýtmaly. Sowgatjyk alaýsam hem gelişmän durjak däl.

Bäý-bä, bu ýerik gelenime eýýäm on baş gün bolaýypdyr. Suw bilenem, bu ýerinin adamlaty bilen hem halys öwrenişdim. Dogrusyny aýtsam, yzymy gaty bir küýsäbem baramok. Gaýtam putýowkanyň möhletini uzaltdyrjak. Ýone...

Hawa, bir gün günorta naharyndan gaýdyp gelsem, gapymyň tutawajyna kagyz gysdyrylgy dur. Alyp görsem telegramma eken. Äh-ä, bu näme boldugy?! Okamaga howlukdym. «Gyssagly gelmeli. Öyüni talapdyrlar». Al, saňa gerek bolsa. Öz gözüme ynanmadym. Yzly-yzyna iki gezek okadym, üýtgeýän zat ýok. Gapdalymda duran kürsä lampa özümi goýberdim. Nälet siňmiş ogrulata gargadym. Arada gazetleriň birinde okan habarym ýadyma düşdi. ...Ähli jenaýatçylyklaryň üçden biri graždanlaryň şahsy emläginiň ogurlanmagy bilen baglanyşyklydyr...

Men ony geň-ä görmändim, alnymdan çykar ýaly. Telegramma ynanasym gelmedi. Milisiýa beýle zada ýol bermez, olar biziň daşymyzyň galasy, goragçymyz ahwetin. Ýok, gowusy işe jaň edip görevin. Bular ýaly şum habardan soň beýdip ynjalyp oturyp bolmaz.

Başlygyň kabulhanasyna telefon etdim. Trubkany göteren gyz:
– Hawa, hawa, telegrammany özümüz iberdik. Gyssagly gelin – diýip, howsalaly gürledi.

Adamyň başy çasyp, aljyrasa her hili zat küýüne geljek eken.

Meni dynç almaga iberen bolup, yzymda talañçylyk edip ýören profsoýuzyň özi däldir-dä, hernä?!

Gaýtdym uçar bilen, syrtyma sapan degen ýaly. Gelsem, gapyda möhürli kagyz ýelmengi. Goňşymyzyň işigini kakdym.

– 0-ho, Jepbar jan, geldiňzmi? Miliseler bizden ygtyýarsyz açmasyn diýdi, gapyny. Hawa, bir bolmasy iş-ä boldy – diýip, goňşym Guldurdy aga zeýrendi.

Men eňdim raýon milisiýa bölümine. Habarymy alan kapitan maňa gaty köp kagyz doldurtdy. Nähili öý goşlarynyň bardygyna çenli ýeke-ýeke ýazdyrdy. Ahyry boldum edip gol çekisidik. Olar iki bolup meni öýüme maşynly alyp gaýtdylar. Görsem, jaýymyň içi akan-dökän. Sen-men ýok, hammama girdim. Köne-küşül esgä dolap ep-esli pul goýupdym, wannaň aşagynda. Hudaýa şükür, bar eken. Bilen däldirler, ýogsam çilerdiler. Egliп aldym-da, bagryma basdym, düwünçegi. Yaňky ýanym bilen gelen kapitan ýüzüme ciňerlip seretdi-de:

– Bu näme? – diýip, sorady.

Aýtdym nämedigini. Ol hälki gol çekilen kagyzymyza siňe seredişdirip:

– Bu pul siziňki däl. Getiriň bärík. Spisokda ýok – diýip, elimden aldy.

Adam bir çig süýt emen-dä. Ahmal bolmajak bolup ahmal galýa. Aýdan bolsam, «şonça puly nireden aldyň?» diýip süyrärdiler. Başga-da iki-ýeke ýadymdan çykyp, spisoga girmedik zatlardan dyndardylar. Wah, indi men nätsemkäm? İki daşyň arasynda galdym. Eger-eger olary ynandyryp bolanok. Gaýtam:

– Bu zatlary sud seljerer – diýip, kapitan tumşugyny dik ýokaryk tutan bolýar.

Dogrudanam, ykbalyň keç gelip maňlaýyň şor bolsa, edeniň ugruna bolmaz eken. Görýäniz-ä, gündiziň günortany öz ýanyňda zadyňy talaýalar. Onda-da kimler?

Ýogsa-da, o zatlaryň özümkidigini indi men sudda nähili subut ederkäm? Maslahat beriň, adamlar!

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar